

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 191 (XXXV) — Nr. 1067

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 noiembrie 2023

SUMAR

Nr.	Pagina	Nr.	Pagina
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE			
Decizia nr. 360 din 27 iunie 2023 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii	2–7	Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, și trecerea acestuia în domeniul public al orașului Borșa, precum și modificarea anexei nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului	10–11
HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI			
1.160. — Hotărâre privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2000	8	ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.161. — Hotărâre pentru aprobarea cuantumului și a plății contribuției financiare voluntare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în vederea finanțării Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (ACN) a OCDE în anul 2023	9	328. — Ordin al președintelui Agenției Naționale pentru Resurse Minerale privind transferul drepturilor dobândite și al obligațiilor asumate stabilite prin licențele de concesiune nr. 1.571/2000, nr. 1.573/2000, nr. 1.575/2000 și nr. 1.577/2000 a activității miniere de exploatare a huilei din perimetrele Lonea, Livezeni, Vulcan și Lupeni Nord, județul Hunedoara, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 318/2004	12
1.162. — Hotărâre privind aprobarea scoaterii din rezervele de stat a unor cantități de produse și acordarea acestora ca ajutoare umanitare interne de urgență, cu titlu gratuit, pentru protecția populației afectate de incendiul produs în localitatea Crevedia, județul Dâmbovița	9–10	3.660. — Ordin al președintelui Autorității Vamale Române privind aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române	12–14
1.164. — Hotărâre privind modificarea datelor de identificare și a codului de clasificare și actualizarea valorii de inventar ale unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală		6.663. — Ordin al ministrului educației privind aprobarea programelor pentru susținerea examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar	15
		★	
		Rectificări	16

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 360**

din 27 iunie 2023

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii

Marian Enache	— președinte
Mihaela Ciochină	— judecător
Cristian Deliorga	— judecător
Dimitrie-Bogdan Licu	— judecător
Gheorghe Stan	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Elena-Simina Tănăsescu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Patricia-Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Eugen Anton.

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și ale art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. Excepția a fost ridicată de Tribunalul Mureș — Secția civilă, din oficiu, în Dosarul nr. 2.247/102/2018/a1 și constituie obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 598D/2020.

2. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

3. Președintele Curții dispune să se facă apelul și în Dosarul Curții Constituționale nr. 757D/2020, având ca obiect excepția de neconstituționalitate a aceluiași dispoziții de lege, excepție ridicată de Tribunalul Mureș — Secția civilă, din oficiu, în Dosarul nr. 2.248/102/2018/a1.

4. La apelul nominal lipsesc părțile. Procedura de înștiințare este legal îndeplinită.

5. Curtea, având în vedere obiectul excepțiilor de neconstituționalitate, pune în discuție, din oficiu, problema conexării cauzelor. Reprezentantul Ministerului Public este de acord cu conexarea dosarelor. Curtea, în temeiul art. 53 alin. (5) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, dispune conexarea Dosarului nr. 757D/2020 la Dosarul nr. 598D/2020, care a fost primul înregistrat.

6. Cauza fiind în stare de judecată, președintele Curții acordă cuvântul reprezentantului Ministerului Public, care solicită respingerea excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, invocă deciziile Curții Constituționale nr. 850 din 14 decembrie 2017 și nr. 673 din 15 decembrie 2022. Arată că, la contestarea actelor administrative tipice și asimilate, sindicatele și responsabilul cu protecția muncii au calitate procesuală. Este permisă detalierea unor criterii prin metodologii specifice adoptate prin hotărâri ale Guvernului, reliefând punerea în executare a legii.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarelor, constată următoarele:

7. Prin Încheierea din 19 martie 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.247/102/2018/a1, și Încheierea din 28 mai 2020, pronunțată în Dosarul nr. 2.248/102/2018/a1, **Tribunalul Mureș — Secția civilă a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, precum și ale art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea**

dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. Excepția a fost ridicată de instanța de judecată, din oficiu, în cauze având ca obiect soluționarea unor cereri privind obligarea unui angajator la calcularea și virarea contribuțiilor de asigurări sociale aferente condițiilor deosebite de muncă în care au lucrat salariații.

8. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține, în esență, că dispozițiile de lege criticate contravin prevederilor art. 1 alin. (3)—(5), ale art. 16 alin. (1), ale art. 21 alin. (1)—(3), ale art. 34 alin. (1), ale art. 41 alin. (1) și (2), ale art. 42 alin. (1), ale art. 47 alin. (2), ale art. 53, ale art. 61, ale art. 126 alin. (2) și (3) și ale art. 20 din Legea fundamentală raportate la art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, precum și la Protocolul nr. 12 la Convenție.

9. Astfel, se arată că, în contextul probat inechivoc și în cauza dedusă judecării prin expertiză judiciară de specialitate, instanța a remarcat că, în practică, există o serie de situații în care prevederile limitative ale art. 29 din Legea nr. 263/2010 (inclusiv în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii) împiedică încadrarea în condiții deosebite de muncă și plata contribuțiilor de asigurări sociale aferente stagiului de cotizare/vechimmii în condiții deosebite a salariaților care lucrează efectiv în aceste condiții, în ipoteza în care aceste condiții de muncă deosebite apar sau reapar la distanță în timp după data încetării avizului anterior de încadrare sau apar chiar pentru prima oară (de pildă, în cazul locurilor de muncă nou-înființate pentru angajări noi, extinderi de activitate, introducerea de noi tehnologii sau al angajatorilor nou-înființați etc., toate acestea după data de 1 ianuarie 2011, de exemplu, în anul 2017). Aceasta, în pofida faptului că și salariații în cazul cărora condițiile deosebite de muncă apar sau reapar ulterior după încetarea unei avizări anterioare muncesc efectiv în condiții de muncă deosebite și le este puternic afectat dreptul fundamental la pensie și la ocrotirea sănătății, dar sunt împiedicați prin textul legal să beneficieze de compensația reprezentând recunoașterea și reconstituirea respectivei perioade muncite în condițiile extrem de nocive ca fiind vechime/stagiue de cotizare în condiții deosebite de muncă. Se realizează o discriminare față de ceilalți salariați care muncesc în asemenea condiții și le este recunoscut acest beneficiu doar pentru că nu au existat „întreruperi” de timp între avizele de încadrare începând cu 1 aprilie 2001, adică doar pentru că respectivele condiții deosebite au existat neîntrerupt.

10. Or, asemenea condiționări legale sunt extrem și inacceptabil de vătămătoare la adresa drepturilor fundamentale la pensie și la ocrotirea sănătății ale salariaților nou-angajați (condiționări legale lipsite de obiectivitate și rezonabilitate, precum și de proporționalitate), dând gir unor practici abuzive și arbitrare, chiar dolosive, ale angajatorilor, care normalizează condițiile de muncă doar temporar ca să nu mai primească avizele de încadrare, pentru a nu se mai plăti niciodată în viitor contribuțiile de asigurări în cuantum majorat aferent condițiilor deosebite, iar ulterior neavizării pun capăt măsurilor de normalizare a condițiilor de muncă (sau introduc noi tehnologii

nocive aferente condițiilor deosebite ori înființează noi locuri de muncă în condiții deosebite sau noi unități în care se lucrează în condiții deosebite), fraudându-se astfel obligația de plată a contribuțiilor aferente condițiilor deosebite de muncă existente efectiv și vătămător la adresa salariaților. Toate aceste ipoteze care se petrec în practică scapă în mod aberant protecției legii, prin nerecunoașterea lor ca fiind obiect al dreptului la stagii în condiții deosebite al cetățenilor salariați ce muncesc efectiv în aceste condiții și prin vătămarea drepturilor lor fundamentale la pensie și la ocrotirea sănătății, din cauza limitărilor impuse de art. 29 din Legea nr. 263/2010.

11. În urma acestei situații abuzive, inadmisibile într-un stat de drept, ce rezultă din caracterul imprecis și lipsit de predictibilitate al art. 29 din Legea nr. 263/2010, este încălcat atât dreptul constituțional la ocrotirea sănătății al salariaților (prin supunerea acestora la condiții de muncă deosebite incontrollable prin criterii și metodologii care să aibă caracter de aplicabilitate permanentă), cât și dreptul constituțional la pensie (prin posibilitatea discreționară a angajatorilor de a se sustrage de la plata contribuției de asigurări sociale suplimentare de 4%, prin simplul fapt dolosiv al profitării de împrejurarea că textul art. 29 din lege nu reglementează criterii și o metodologie cu caracter de aplicabilitate permanentă, anuală, până în anul 2021, a reîncadrării în condiții deosebite a cazurilor nou-apărute sau reapărute).

12. În această manieră se ajunge la imposibilitatea constatării pe cale judiciară a existenței dreptului salariaților la vechimea/stagiul în condiții deosebite de muncă (pentru perioada muncită în aceste condiții din culpa angajatorilor, care încetează să normalizeze condițiile de muncă la o perioadă după expirarea avizelor), încălcându-se dreptul fundamental la acces la instanță în această materie, precum și dreptul la un proces echitabil, care presupune dreptul justițiabilului de a administra proba cu expertiza judiciară în materia protecției muncii, pentru verificarea tehnico-științifică și medicală a locului de muncă drept încadrabil în condiții deosebite de muncă.

13. Nu mai există o cale judiciară efectivă de restabilire a drepturilor individuale la vechime/stagiul în condiții deosebite ale salariaților în fața neglijenței sau dolului angajatorului.

14. Se produc, astfel, situații de discriminare vădită între salariații care lucrează faptic, efectiv, în condiții deosebite de muncă.

15. Această situație de discriminare nu poate fi remediată, deoarece salariații nu pot cere constatarea apariției sau reapariției acestor situații, tocmai din cauza limitării impuse de art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii.

16. De asemenea, dreptul salariaților la „acțiunea în contencios administrativ”, la care face trimitere Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 a instanței supreme, este o acțiune iluzorie, un *nudum jus* fără nicio șansă reală de câștig, o simplă ficțiune, contrară practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, care interzice invocarea acțiunilor lipsite de efectivitate.

17. Pe de o parte, salariații nou-angajați, după intrarea în vigoare a art. 29 din Legea nr. 263/2010 (1 ianuarie 2011), nu mai sunt în termenul legal de a ataca în contencios administrativ caracterul incomplet al avizelor emise în trecutul îndepărtat, pe vechea legislație (Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale și Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite), iar după data de 1 ianuarie 2011, art. 29 din Legea nr. 263/2010 permite numai „reînnoirea” avizelor existente anterior, deci cele incomplete. Prin urmare, acțiunea în contencios nu este efectivă pentru acești salariați.

18. Așadar, există situația salariaților nou-angajați care sunt puși să lucreze în condiții deosebite cu mult după încetarea efectelor avizelor și care nu mai sunt în termenul legal de a mai introduce vreo acțiune în contencios administrativ referitor la avize, iar o acțiune în obținerea unui nou aviz nu are absolut nicio șansă legală de câștig, deoarece nu mai este practic îndeplinită condiția normativă de preexistență a continuității

neîntrerupte a unor avize de încadrare în condiții deosebite a locurilor de muncă, începând încă din 1 aprilie 2001. Este permisă exclusiv „reînnoirea” avizului avut în data de 1 aprilie 2001 conform succesiunii de hotărâri ale Guvernului — deci cadrul normativ criticat sub aspectul constituționalității exclude posibilitatea obținerii unui nou aviz de încadrare pentru condițiile deosebite de muncă nou-apărute sau reapărute după o anumită perioadă de la expirarea avizului anterior.

19. Pe de altă parte, trebuie subliniat și faptul că acțiunea în contencios administrativ amintită prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, în mod vag, generic și inexact, nu poate avea ca obiect un raport juridic de muncă, deci nu poate reconstitui retroactiv dreptul salariatului la vechime/stagiul în condiții deosebite de muncă. Acțiunea în contencios administrativ poate avea ca obiect numai anularea actului administrativ emis de autoritatea publică sau obligarea acesteia, deci nu a angajatorului, la emiterea actului. Autoritatea publică nu are calitate de angajator al salariaților în condiții deosebite de muncă și nu poate emite acte individuale de dreptul muncii pentru reconstituirea vechimii/stagiului lor în executarea contractelor individuale de muncă.

20. În interpretarea, cu efect obligatoriu, dată art. 29 din Legea nr. 263/2010 prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, s-a încălcat și art. 20 raportat la art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, prin prisma Hotărârii Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în Cauza *Glod împotriva României*. Pe de o parte, prin declararea pe cale pretoriană a inadmisibilității necondiționate a acțiunilor, este exclusă totalmente competența instanței specializate din cadrul jurisdicției muncii de a cerceta sub toate aspectele cauzele judiciare ce au ca obiect constatarea dreptului salariaților la vechimea/stagiul în condiții deosebite pentru perioada în care au lucrat efectiv în aceste condiții. Astfel, prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, se introduce pretorian, ca fine de neprimire a acțiunii în constatare prevăzute de lege (și recunoscute de Înalta Curte de Casație și Justiție, analog, prin Decizia nr. 9/2016 și Decizia nr. 13/2016), un simplu act administrativ (refuz de eliberare a avizului sau de reînnoire a avizului de către autoritatea administrativă; aviz incomplet sau nelegal; toate ale inspectoratului de muncă).

21. Prin urmare, jurisdicția muncii nu mai poate examina toate aspectele de fapt și de drept ale cauzei și ale deciziei administrative pe calea unei excepții de nelegalitate a actului administrativ respectiv [conform art. 4 alin. (1)—(3) din Legea contenciosului administrativ nr. 554/2004], administrând și proba cu expertiza judiciară în materia protecției muncii, pentru verificarea tehnico-științifică și medicală a locului de muncă pentru a fi încadrat în condiții deosebite de muncă, deci dacă autoritatea administrativă a respectat sau nu legea când a emis avizul ori refuzul de eliberare a avizului sau de reînnoire a avizului administrativ. Deci autoritățile administrative sunt investite inadmisibil de către Înalta Curte de Casație și Justiție și cu calitatea de „instanță” în sensul art. 6 paragraful 1 din Convenție, contrar practicii Curții Europene a Drepturilor Omului (a se vedea Hotărârea din 27 mai 2003, pronunțată în Cauza *Crișan împotriva României*, paragraful 24; Hotărârea din 25 noiembrie 1994, pronunțată în Cauza *Ortenberg împotriva Austriei*, Hotărârea din 23 aprilie 1997, pronunțată în Cauza *Stallinger și Kuso împotriva Austriei*, Hotărârea din 22 octombrie 1984, pronunțată în Cauza *Sramek împotriva Austriei*). Tribunalul apreciază că se aduce atingere substanței dreptului de acces la justiție, aspect care constituie o încălcare a art. 6 alin. (1) din Convenție.

22. De asemenea, nu mai poate fi administrată expertiza judiciară pentru verificarea tehnico-științifică și medicală a locului de muncă al reclamantului ca fiind încadrabil în condiții deosebite de muncă, deci pentru verificarea existenței dreptului

litigios. Dimpotrivă, Înalta Curte de Casație și Justiție statuează pretorian existența unei prezumții simple irefragabile de existență a unor condiții normale de muncă. Deci este răsturnat, lipsit de obiectivitate, rezonabilitate și proporționalitate sistemul legal al probațiunii judiciare, din moment ce o prezumție simplă enunțată în abstract nu poate fi combătută cu o expertiză judiciară administrată în concret de instanța de fond.

23. Totodată, nu se mai poate sancționa judiciar, în baza Codului muncii, încălcarea de către angajator, din culpă sau dolosiv, a obligației sale de normalizare a condițiilor de muncă ale salariaților, prin restabilirea situației juridice reale din cadrul raportului juridic de muncă (*restitutio in integrum*), care nu se poate realiza decât prin reconstituirea dreptului reclamantului la vechimea/stagiul în condiții deosebite de muncă, dovedite prin expertiza judiciară, pentru condiții deosebite nou-apărute și reapărute.

24. Prestarea muncii de către salariați efectiv în condiții deosebite, fără a li se recunoaște tuturor acestora, indiferent de data angajării lor și a apariției/repariției condițiilor deosebite, de către art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, calea judiciară efectivă de a putea obține reconstituirea în concret a dreptului lor la vechimea/stagiul în condiții deosebite muncită/muncit efectiv, reprezintă muncă forțată în condiții deosebite de muncă, întrucât salariații devin simple instrumente, a căror voință de a determina restabilirea situației reale este abolită prin lipsa mijlocului judiciar aferent în raport cu angajatorul lor.

25. Neconstituționalitatea art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 prezintă caracter prioritar față de Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, întrucât interpretarea judiciară dată, pe această cale, prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 va rămâne fără obiect, prin efectul abrogativ al deciziei de admitere a excepției de neconstituționalitate, conform art. 147 alin. (1) și (4) din Constituție.

26. În plus, neconstituționalitatea privește și interpretarea dată textului legal de către Înalta Curte de Casație și Justiție. Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 are ca efect îngrădirea dreptului cetățenilor de a formula o acțiune de drept comun al muncii privind constatarea existenței dreptului la vechimea/stagiul în condiții deosebite, contrar art. 21 alin. (1)—(3), art. 61 și art. 1 alin. (4) din Constituție, în lipsa existenței unei prevederi legale adoptate de Parlament care să consacre expres această îngrădire.

27. Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 are ca efect restrângerea competenței legale depline a jurisdicției muncii de judecare a acțiunilor în constatarea existenței dreptului la vechimea/stagiul în condiții deosebite și a excepțiilor de nelegalitate a actelor administrative de încadrare în condiții deosebite, contrar art. 1 alin. (4), art. 61 și art. 126 alin. (2) din Constituție, în lipsa existenței unei prevederi legale adoptate de Parlament care să consacre expres această limitare.

28. Totodată, Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 are ca efect adăugarea la lege, respectiv la conținutul art. 29 din Legea nr. 263/2010, a unei îngrădiri a dreptului la acțiune și a unei goliri a competenței legale depline a jurisdicției muncii, adăugări care nu sunt reglementate prin nicio lege de către Parlament și care deci nu au putut face obiect al vreunei interpretări de către Înalta Curte de Casație și Justiție, contrar art. 1 alin. (4), art. 126 alin. (3) și art. 61 din Constituție.

29. Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 are ca efect instituirea pretoriană a unei prezumții irefragabile de existență a condițiilor normale de muncă, nereglementată de o lege adoptată de Parlament, ce nu poate fi combătută prin administrarea de către instanțe a probei legale concludente cu expertiza judiciară în materia protecției muncii, pentru verificarea tehnico-științifică și medicală a locului de muncă al reclamantului ca fiind încadrabil în condiții deosebite de muncă, deci pentru verificarea existenței dreptului litigios.

30. Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 are ca efect investirea cu calitatea de „instanță”, în sensul art. 6 paragraful 1 din

Convenție, a autorităților administrative din materia încadrării în condiții deosebite de muncă, contrar practicii Curții Europene a Drepturilor Omului, cu punerea în imposibilitate a jurisdicției muncii de a stabili dacă un reclamant salariat are dreptul la vechimea/stagiul în condiții deosebite de muncă, constatată prin cenzurarea deciziei administrative care statuează asupra drepturilor sale civile, pe calea excepției de nelegalitate a actelor administrative ale respectivelor autorități administrative coroborată cu administrarea probei legale concludente cu expertiza judiciară în materia protecției muncii, pentru verificarea tehnico-științifică și medicală a concluziilor actelor administrative respective.

31. În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierile de sesizare au fost comunicate președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

32. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Referitor la susținerea privind încălcarea art. 1 alin. (3)—(5), a art. 16 alin. (1), a art. 21 alin. (1)—(3) și a art. 34 alin. (1) din Constituție, precum și a dispozițiilor art. 20 din Constituție raportate la art. 6 paragraful 1 și art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale și la Protocolul nr. 12 la Convenție, arată că prin Decizia Curții Constituționale nr. 667 din 29 octombrie 2019 s-a reținut constituționalitatea prevederilor art. 29 din Legea nr. 263/2010 luate separat, precum și a prevederilor art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. Cu privire la criticile de neconstituționalitate raportate la art. 41 alin. (1) și (2), art. 47 alin. (2) și art. 53 din Constituție, apreciază că acestea sunt neîntemeiate. În acest sens, invocă cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr. 615 din 2 octombrie 2018. În ceea ce privește critica de neconstituționalitate raportată la prevederile art. 42 alin. (1) din Constituție, Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate ridicată de reclamant este inadmisibilă, dată fiind nerespectarea exigențelor de motivare a excepției de neconstituționalitate, pe care Curtea Constituțională le-a impus, în mod constant, în jurisprudența sa. Referitor la critica de neconstituționalitate privind încălcarea prevederilor art. 61 și ale art. 126 alin. (2) și (3) din Constituție, arată că, fiind chemată să se pronunțe asupra dispozițiilor din vechiul Cod de procedură civilă ce reglementau efectele deciziilor pronunțate în procedura recursului în interesul legii, Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 93 din 11 mai 2000, a constatat conformitatea acestor reglementări cu Legea fundamentală, considerente care apreciază că rămân valabile atât în raport cu noua reglementare privind recursul în interesul legii, cât și, pentru identitate de rațiune, *mutandis mutandis*, în situația sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, subliniind și rolul constituțional al instanței supreme în vederea asigurării unei practici unitare la nivelul instanțelor judecătorești.

33. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului și Avocatul Poporului** nu au comunicat punctele de vedere solicitate.

CURTEA,

examinând încheierile de sesizare, rapoartele întocmite de judecătorul-raportor, punctul de vedere al Guvernului, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

34. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

35. **Obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierilor de sesizare, dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 852 din

20 decembrie 2010, cu modificările și completările ulterioare, precum și dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 904 din 10 noiembrie 2016. Examinând motivarea excepției de neconstituționalitate, Curtea apreciază că, în realitate, aspectele de neconstituționalitate invocate de autorul acestei excepții cu privire la dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010 nu sunt diferite față de cele privind neconstituționalitatea aceluiași articol de lege, în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. Astfel, se va reține că obiect al excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010 în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii. Curtea mai observă că dispozițiile art. 29 alin. (12) din Legea nr. 263/2010 au fost supuse unor modificări succesive, în sensul prelungirii perioadei care constituie stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă, soluția legislativă criticată fiind păstrată însă. La data sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate, dispozițiile de lege criticate aveau următoarea redactare: „(1) Sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora.

(11) Avizele de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, al căror termen de valabilitate este data de 31 decembrie 2018, se mențin până la data de 1 septembrie 2021, dată până la care angajatorii au obligația de a normaliza condițiile de muncă.

(12) Perioada cuprinsă între data de 31 decembrie 2018 și data de 1 septembrie 2021 constituie stagiul de cotizare în condiții deosebite de muncă, pentru care angajatorii datorează contribuția de 4% potrivit prevederilor art. 138 lit. b) din Legea nr. 227/2015, cu modificările și completările ulterioare.”

36. La pct. I din dispozitivul Deciziei nr. 12 din 23 mai 2016, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a decis că „În interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 19 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, cu modificările și completările ulterioare, art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, cu modificările și completările ulterioare, raportate la art. 2 alin. (2), art. 3, 4, 11, 12, 15, 16 și 18 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, respectiv art. 1—4, art. 7—9, art. 13 alin. (4) și art. 13¹ din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reinnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, cu modificările și completările ulterioare, nu este deschisă calea unei acțiuni în constatare de drept comun a condițiilor deosebite de muncă în care angajații și-au desfășurat activitatea după data de 1 aprilie 2001 și nici a acțiunii în obligare a angajatorilor la încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții, atunci când aceștia din urmă nu au obținut sau, după caz, nu au reinnoit avizele pentru încadrarea locurilor de muncă în aceste condiții.”

37. Autorul excepției susține că dispozițiile de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi din Constituție: art. 1 alin. (3)—(5) privind statul român, art. 16 alin. (1) referitor la egalitatea în drepturi, art. 21 alin. (1)—(3) privind accesul liber la justiție, art. 34 alin. (1) referitor la dreptul la ocrotirea sănătății, art. 41 alin. (1) și (2) privind munca și protecția socială a muncii, art. 42 alin. (1) referitor la interzicerea muncii forțate, art. 47 alin. (2) privind nivelul de trai, art. 53 referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți, art. 61 privind rolul și structura Parlamentului, art. 126 alin. (2) și (3) referitor la instanțele judecătorești, precum și art. 20 referitor la tratatele internaționale privind drepturile omului raportat la prevederile

art. 6 paragraful 1 și ale art. 14 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, privind accesul liber la justiție și interzicerea discriminării, și la Protocolul nr. 12 la convenția amintită, referitor la interzicerea generală a discriminării.

38. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010, inclusiv în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, au mai constituit obiect al controlului de constituționalitate în raport cu critici similare celor invocate în prezenta cauză. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia nr. 686 din 2 noiembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 28 martie 2018, Decizia nr. 850 din 14 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 196 din 2 martie 2018, Decizia nr. 348 din 22 mai 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 715 din 17 august 2018, Decizia nr. 667 din 29 octombrie 2019, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 87 din 6 februarie 2020, sau Decizia nr. 673 din 15 decembrie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 308 din 12 aprilie 2023.

39. Prin deciziile amintite, Curtea Constituțională, analizând evoluția legislativă în materie, a reținut că Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, a prevăzut reglementări diferite în ceea ce privește stabilirea și acordarea dreptului la pensie, după cum titularul acestui drept și-a desfășurat munca în condiții normale, deosebite sau speciale. Aceste deosebiri de tratament juridic au fost justificate de împrejurările concrete în care s-a desfășurat activitatea profesională și care au afectat într-o proporție diferită capacitatea de muncă, impunând în cazul persoanelor care au lucrat în condiții deosebite sau speciale stabilirea unor reglementări mai favorabile în ceea ce privește pensionarea.

40. În acest sens, art. 19 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 a definit locurile de muncă în condiții deosebite ca fiind acelea care, „în mod permanent sau în anumite perioade, pot afecta esențial capacitatea de muncă a asiguraților datorită gradului mare de expunere la risc”. Din chiar conținutul acestei definiții se întrevede necesitatea unei evaluări efective, concrete a diverselor locuri de muncă pentru a se aprecia dacă acestea întrunesc condițiile stabilite prin art. 19 alin. (1) din Legea nr. 19/2000, iar pentru aceasta legiuitorul a prevăzut, la alin. (2) și (3) ale aceluiași articol de lege, că metodologia și criteriile de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite se stabilesc prin hotărâre a Guvernului, sens în care a fost adoptată Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 privind criteriile și metodologia de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 114 din 6 martie 2001.

41. Ulterior, Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 a fost abrogată prin dispozițiile art. 16 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 privind metodologia de reinnoire a avizelor de încadrare a locurilor de muncă în condiții deosebite, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 169 din 9 martie 2007. Prin acest din urmă act normativ s-a prevăzut o procedură de reinnoire a avizelor de încadrare a unor locuri de muncă în condiții deosebite, acordate în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 261/2001, procedură care a fost prelungită prin acte normative succesive până la data de 31 decembrie 2015.

42. La data de 1 ianuarie 2011 a intrat în vigoare Legea nr. 263/2010, care a abrogat Legea nr. 19/2000. Art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 a prevăzut că sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora, iar în alin. (11) — care a fost introdus în Legea nr. 263/2010 prin articolul unic din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 65/2015 pentru completarea art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată

în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 986 din 31 decembrie 2015 și aprobată prin Legea nr. 108/2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 406 din 30 mai 2016 — s-a stabilit că locurile de muncă pot fi menținute în condiții deosebite prin reînnoirea avizelor de încadrare pe baza metodologiei stabilite prin hotărâre a Guvernului, pentru o perioadă de maximum 3 ani, începând cu data de 1 ianuarie 2016, termen până la care angajatorii au obligația de a normaliza condițiile de muncă.

43. Termenul prevăzut de acest text de lege a fost prorogată succesiv, până la data de 1 septembrie 2023, potrivit modificărilor aduse prin articolul unic pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 94/2021 pentru modificarea Legii nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 830 din 31 august 2021.

44. Examinând acest parcurs legislativ, Curtea a reținut că reglementarea regimului locurilor de muncă în condiții deosebite s-a realizat pe cale legislativă, respectiv prin Legea nr. 19/2000 și Legea nr. 263/2010. Dispozițiile art. 19 alin. (1) din Legea nr. 19/2000 au definit locurile de muncă în condiții deosebite. De asemenea, art. 3 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 263/2010 a definit locurile de muncă în condiții deosebite, iar art. 29 alin. (1) din Legea nr. 263/2010 a prevăzut că sunt încadrate în condiții deosebite locurile de muncă stabilite în baza criteriilor și metodologiei prevăzute de legislația în vigoare la data încadrării acestora. Complexitatea problematicii referitoare la încadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite a făcut necesară adoptarea unor reglementări de ordin secundar, respectiv hotărâri ale Guvernului, prin care au fost precizate toate criteriile care, în mod cumulativ, erau necesare pentru a justifica încadrarea locurilor de muncă în condițiile mai sus amintite și care vizau nu doar tipul activității, ci și elemente concrete, precum prezența la locul de muncă a factorilor de risc pentru sănătatea salariaților, măsurile concrete adoptate în scopul înlăturării acestor factori, efectele reale asupra securității și sănătății în muncă și altele asemenea. Totodată, evaluarea acestor elemente concrete a impus reglementarea unei metodologii etapizate, constând dintr-o serie de operațiuni tehnice și administrative necesare a fi urmate în ordine cronologică. De asemenea, reevaluarea încadrării locurilor de muncă în condiții deosebite sau speciale a necesitat adoptarea unor reglementări asemănătoare prin care s-au stabilit criteriile și metodologia acestei proceduri (a se vedea paragrafele 17 și 18 din Decizia nr. 850 din 14 decembrie 2017, precitată).

45. Curtea a arătat că detalierea prin hotărâri ale Guvernului a unor aspecte ce țin de concretizarea dispozițiilor unor texte de lege nu poate fi privită ca o opțiune de reglementare contrară prevederilor constituționale. Din contră, prevederile art. 108 alin. (2) din Legea fundamentală consacră în mod expres posibilitatea Guvernului de a emite hotărâri pentru organizarea executării legilor, iar în acest sens Curtea Constituțională a precizat că Parlamentul, ca unică putere legiuitoare a țării, poate împuternici Guvernul să reglementeze anumite aspecte prin acte normative specifice, în temeiul dispozițiilor art. 108 din Constituția României (a se vedea, spre exemplu, paragraful 46 din Decizia nr. 686 din 2 noiembrie 2017, precitată).

46. Curtea a reținut și că abilitarea Guvernului de a emite hotărâri în organizarea executării legilor nu poate fi privită ca un impediment pentru exercitarea dreptului de acces la justiție, de vreme ce hotărârea Guvernului poate fi supusă controlului instanței de contencios administrativ, care se poate pronunța cu privire la legalitatea actului normativ. Faptul că o hotărâre a Guvernului nu poate constitui obiect al controlului de constituționalitate decurge din împrejurarea că un astfel de act normativ reprezintă un act de reglementare secundară dat în aplicarea legii (a se vedea paragraful 46 din Decizia nr. 686 din 2 noiembrie 2017).

47. Analizând susținerile vizând lipsirea salariaților de dreptul de a ataca în justiție, în mod individual, deciziile ori hotărârile organelor administrative prin care s-a refuzat încadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite sau speciale, Curtea a observat că reglementarea accesului la justiție împotriva actelor

administrative mai sus arătate nu constituie obiect al textelor de lege criticate, ci, așa cum s-a reținut mai sus, al hotărârilor Guvernului date în aplicarea acestor texte. Prin urmare, potrivit art. 29 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, republicată, instanța de contencios constituțional nu poate analiza acest aspect.

48. În ceea ce privește criticile aduse celor reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, Curtea Constituțională a reținut că, prin paragrafele 81—83 și 90 din decizia mai sus amintită, instanța supremă a reținut că instanța de judecată nu se poate substitui organelor administrative, eludând procedura ce intră în competența acestora, pentru a recunoaște apartenența unor locuri de muncă la categoria celor aflate în condiții deosebite sau speciale. În acest sens, dacă avizele emise pentru angajator, ce nu includ locurile de muncă ale reclamanților, nu au fost contestate în procedura administrativă prevăzută de art. 18 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001, iar ulterior la instanța de contencios administrativ ori, după caz, în condițiile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007, fie la Inspekția Muncii, fie direct la instanța de judecată competentă, acestea se bucură de prezumția de legalitate. Absența acestor acte administrative prezumă că activitatea se desfășoară în condiții normale. De asemenea, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii a arătat că instanțele de judecată nu se pot substitui partenerilor sociali și autorităților administrative cu atribuții în aplicarea legii (inspectorate teritoriale de muncă, Inspekția Muncii și Comisia Națională pentru Controlul Activităților Nucleare), îndrituite să constate, în cadrul unei proceduri strict reglementate, condițiile concrete de muncă și situația medicală a lucrătorilor care au activat/activează în aceste locuri de muncă, să analizeze planul de prevenire și protecție întocmit de angajator pentru îmbunătățirea nivelului securității și al protecției sănătății lucrătorilor și să dispună, în final, încadrarea sau nu a unor locuri de muncă în condiții deosebite. Cu atât mai mult, la reînnoirea avizului nu au vocație decât unitățile care l-au obținut în etapa precedentă. Prin urmare, instanța supremă a reținut că încadrarea locurilor de muncă în condiții superioare de muncă era de competența autorităților administrative, competență ce se exercita prin emiterea și, după caz, refuzul de emitere a avizelor ori de reînnoire a celor deja acordate. Aceste acte administrative tipice ori asimilate, după caz, erau supuse controlului de plină jurisdicție din partea instanțelor de contencios administrativ, prin care se putea sancționa pasivitatea ori neglijența angajatorului și/sau a reprezentanților angajaților de a iniția și de a derula procedura pentru încadrarea locurilor de muncă ale angajaților în condiții deosebite.

49. Curtea Constituțională a apreciat că cele reținute de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016 nu instituie o interdicție pentru salariați de a-și susține interesele în ceea ce privește încadrarea locurilor de muncă în condiții deosebite, ci explică și circumscrie condițiile legale în care salariații își pot apăra drepturile, având în vedere legislația aplicabilă în materie. Această interpretare nu este contrară prevederilor constituționale referitoare la accesul liber la justiție, de vreme ce, așa cum s-a statuat în jurisprudența Curții Constituționale, acest drept fundamental nu este un drept absolut, iar stabilirea unor termene și condiționări pentru introducerea acțiunilor în justiție nu constituie, în sine, o încălcare a acestui drept fundamental. În acest sens sunt, spre exemplu, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994, Decizia nr. 17 din 21 ianuarie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 79 din 30 ianuarie 2015, și Decizia nr. 189 din 2 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 307 din 5 aprilie 2006. În mod asemănător, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în jurisprudența sa, din care poate fi amintită, cu titlu de exemplu, Hotărârea din 26 ianuarie 2006, pronunțată în Cauza *Lungoci împotriva României*, paragraful 36, a statuat

că accesul liber la justiție implică prin natura sa o reglementare din partea statului și poate fi supus unor limitări, atât timp cât nu este atinsă substanța dreptului.

50. De altfel, și Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 806 din 6 decembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 203 din 14 martie 2019, paragrafele 26—28, a reținut că, având în vedere complexitatea și specificitatea expertizei necesare încadrării unor locuri de muncă în condiții deosebite sau speciale, legiuitorul a optat pentru o procedură în care inițiativa aparține partenerilor sociali, respectiv angajatorilor împreună cu sindicatele reprezentative potrivit legii sau, după caz, cu reprezentanții angajaților în cadrul comitetului de securitate și sănătate în muncă ori cu responsabilul cu protecția muncii, iar evaluările se realizau de către autoritățile administrative cu atribuții specifice în domeniu. Prin urmare, Curtea a constatat că legiuitorul nu a avut în vedere acordarea competenței de a evalua îndeplinirea condițiilor speciale ale unor locuri de muncă instanțelor de judecată, ci unor autorități administrative, specializate, dar a apreciat că această opțiune legislativă nu poate avea, *per se*, semnificația încalcării dreptului de acces la justiție, de vreme ce legiuitorul este liber să stabilească modalitatea cea mai adecvată în care evaluarea acestor condiții corespunde obiectivelor avute în vedere și organele cele mai competente să realizeze această evaluare.

51. Curtea Constituțională a reținut și faptul că dispozițiile de lege criticate, precum și Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii, nu se referă la posibilitatea lucrătorilor de a solicita angajatorului respectarea legislației în vigoare referitoare la normalizarea condițiilor de muncă, ci doar la încadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite, astfel că este lipsită de temeii susținerea potrivit căreia, prin textele de lege supuse analizei de constituționalitate, angajatorilor li s-ar asigura degrevarea de obligațiile ce le revin de a îmbunătăți continuu condițiile de la locul de muncă în raport cu noile standarde ce definesc normele de securitate și sănătate în muncă.

52. Curtea apreciază că cele reținute în jurisprudența în materie își păstrează valabilitatea și în prezenta cauză.

53. Instanța de control constituțional observă însă și faptul că, adițional criticilor de neconstituționalitate deja analizate în jurisprudența sa anterioară, Tribunalul Mureș — Secția civilă pune în discuție unele aspecte noi. Astfel, este invocată situația când condițiile deosebite reapar sau apar ulterior datei încetării avizării încadrării anterioare în aceste condiții. De asemenea, este invocată situația persoanelor angajate după data de 1 ianuarie

2011, care nu mai sunt în termenul legal de acțiune în contencios administrativ autoritățile publice cu privire la inexistența avizelor de încadrare în condiții deosebite sau la refuzul de reînnoire.

54. Analizând aceste aspecte, Curtea constată că, în realitate, problemele evidențiate nu sunt determinate de conținutul reglementării supuse controlului de constituționalitate, ci de modul în care angajatorii au înțeles să respecte obligațiile legale referitoare la normalizarea condițiilor de muncă.

55. Așa cum s-a reținut mai sus, obiectivul urmărit de legiuitor este acela de a elimina treptat locurile de muncă încadrate în condiții deosebite. Întrucât obiectivul este de a proteja sănătatea lucrătorilor, această eliminare nu poate avea loc însă doar la nivel scriptic, ci trebuie însoțită de măsuri concrete de normalizare a condițiilor de muncă. În caz contrar, s-ar aduce atingere prevederilor art. 41 alin. (2) din Constituție, care consacră dreptul salariaților la măsuri de protecție socială.

56. Dispozițiile hotărârilor Guvernului prin care s-a prevăzut încadrarea, respectiv reîncadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite au făcut în mod constant referire la obligația angajatorilor de a face demersuri în vederea normalizării condițiilor de muncă. În acest sens sunt, spre exemplu, dispozițiile art. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 261/2001 sau ale art. 2 alin. (1) lit. c) din Hotărârea Guvernului nr. 246/2007 ori înseși dispozițiile art. 29 alin. (1¹) din Legea nr. 263/2010, care prevăd, în mod expres, obligația angajatorilor de a normaliza condițiile de muncă.

57. Întrucât, potrivit dispozițiilor legale, încadrarea unor locuri de muncă în condiții deosebite nu mai este posibilă, angajatorul este ținut să asigure existența unor condiții de lucru normale și, în situația în care totuși ar apărea condiții care ar putea fi considerate ca fiind deosebite, să facă demersuri în vederea normalizării acestora. Este avută în vedere respectarea obligațiilor legale ce decurg din dispozițiile art. 175 din Legea nr. 53/2003 — Codul muncii, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 345 din 18 mai 2011, și din Legea securității și sănătății în muncă nr. 319/2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 646 din 26 iulie 2006.

58. Prin urmare, Curtea apreciază că, în realitate, problemele invocate de autorul excepției de neconstituționalitate vizează aspecte de fapt, privind neîndeplinirea unor obligații legale de către angajator referitoare la normalizarea condițiilor de muncă, a căror soluționare revine competenței exclusive a instanței de judecată.

59. Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu unanimitate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Tribunalul Mureș — Secția civilă, din oficiu, în dosarele nr. 2.247/102/2018/a1 și nr. 2.248/102/2018/a1 și constată că dispozițiile art. 29 din Legea nr. 263/2010 privind sistemul unitar de pensii publice în interpretarea dată prin Decizia nr. 12 din 23 mai 2016, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul competent să judece recursul în interesul legii sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Tribunalului Mureș — Secția civilă și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Pronunțată în ședința din data de 27 iunie 2023.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE
MARIAN ENACHE

Magistrat-asistent,
Patricia-Marilena Ionea

HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ROMÂNIEI

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRĂRE

privind modificarea și completarea Normelor metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2000

Având în vedere prevederile art. 68 din Legea locuinței nr. 114/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. II din Legea nr. 253/2022 pentru modificarea și completarea Legii locuinței nr. 114/1996, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Normele metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii locuinței nr. 114/1996, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.275/2000, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 690 din 22 decembrie 2000, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 21, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 21. — (1) În vederea soluționării cererilor privind repartizarea unei locuințe sociale, autoritățile administrației publice locale vor stabili măsurile necesare pentru luarea în evidență și pentru analiza solicitărilor primite. În acest scop, prin hotărâri ale consiliilor locale se vor constitui comisii de analiză a solicitărilor de locuințe sociale și se vor stabili și da publicității, prin afișare la sediul primăriilor, numărul locuințelor sociale și gradul de ocupare al acestora, criteriile în baza cărora se repartizează locuințele sociale, actele justificative necesare care însoțesc cererea și locul de primire a cererilor. La stabilirea criteriilor se va ține seama de prevederile art. 42 și 43 din lege. În cadrul fiecărui criteriu, la stabilirea ordinii de prioritate se vor avea în vedere:

- a) condițiile de locuit ale solicitanților;
- b) numărul copiilor și al celorlalte persoane care gospodăresc împreună cu solicitanții;
- c) starea sănătății solicitanților sau a unor membri ai familiilor acestora;
- d) apartenența solicitanților la un grup vulnerabil, definit potrivit Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, expuși riscului de excluziune socială și marginalizare;
- e) vechimea cererilor.”

2. La articolul 21, după alineatul (1) se introduce un nou alineat, alin. (1'), cu următorul cuprins:

„(1') În procesul de soluționare a cererilor privind repartizarea unei locuințe sociale se va ține cont de următoarele principii:

- a) transparență în procesul de acordare a locuințelor sociale;

- b) prevenirea și combaterea sărăciei;
- c) prevenirea și combaterea riscului de excluziune socială;
- d) prevenirea și combaterea segregării;
- e) nediscriminare;
- f) egalitate de șanse.”

3. Articolul 22 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 22. — (1) În limita numărului și structurii locuințelor sociale disponibile, consiliile locale vor emite repartiții în ordinea stabilită în lista de prioritate rămasă definitivă. Repartizarea locuințelor de necesitate se va efectua în baza criteriilor și în condițiile stabilite de consiliile locale conform legii.

(2) Ca măsură complementară celor prevăzute de Legea nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, victimele violenței domestice pot beneficia de locuințe sociale sau de necesitate, astfel:

- a) au acces la locuințele sociale victimele violenței domestice în cazul în care soții au demarat, potrivit legii, procedura lichidării comunității, partajul bunurilor comune și regularizarea datoriilor;

- b) au acces la locuințele de necesitate victimele violenței domestice în cazul în care a fost emis ordin de protecție provizoriu de polițist și/sau ordin de protecție emis de instanța judecătorească în condițiile legii.”

4. Articolul 24 se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 24. — (1) Contractul de închiriere pentru locuințe sociale sau de necesitate se încheie potrivit contractului-cadru de închiriere prevăzut în anexa nr. 8 și prevederilor art. 44, respectiv art. 55 din lege.

(2) În situația prevăzută la art. 22 alin. (2) lit. a), durata contractului de închiriere pentru locuințele sociale nu poate depăși data finalizării partajului prin una dintre modalitățile prevăzute de lege.

(3) În situația prevăzută la art. 22 alin. (2) lit. b), durata contractului de închiriere pentru locuințele de necesitate nu poate depăși durata ordinelor de protecție.”

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Marian-Cătălin Predoiu
Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,
Adrian-Ioan Veștea
p. Ministrul familiei, tineretului
și egalității de șanse,
Domnica-Doina Pârcălabu,
secretar de stat

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

pentru aprobarea cuantumului și a plății contribuției financiare voluntare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în vederea finanțării Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (ACN) a OCDE în anul 2023

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 5 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 40/2016 privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative, aprobată prin Legea nr. 336/2023,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă cuantumului și plata contribuției financiare voluntare a României la Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE) în vederea finanțării Rețelei Anticorupție pentru Europa de Est și Asia Centrală (ACN) a OCDE în anul 2023, în limita echivalentului în lei al sumei de 7.000 de euro.

Art. 2. — Echivalentul în lei al sumei prevăzute la art. 1 se calculează pe baza cursului oficial de schimb leu/euro al Băncii Naționale a României valabil la data efectuării plății și se suportă din bugetul aprobat Ministerului Justiției pentru anul 2023.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
p. Ministrul justiției,
George Cătălin Șerban,
secretar de stat
Ministrul afacerilor externe,
Luminița-Teodora Odobescu
Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Bolș

București, 23 noiembrie 2023.
Nr. 1.161.

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind aprobarea scoaterii din rezervele de stat a unor cantități de produse și acordarea acestora ca ajutoare umanitare interne de urgență, cu titlu gratuit, pentru protecția populației afectate de incendiul produs în localitatea Crevedia, județul Dâmbovița

În temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 41 alin. 2, art. 5 alin. 1 lit. a) și alin. 3, art. 8 alin. 3, precum și al art. 13 din Legea nr. 82/1992 privind rezervele de stat, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — (1) Se aprobă scoaterea din rezervele de stat și acordarea imediată ca ajutoare umanitare interne de urgență, cu titlu gratuit, a unor cantități de produse prevăzute în anexa care face parte integrantă din prezenta hotărâre, în valoare de 870.962 lei, exclusiv TVA, pentru protecția populației afectate de incendiul produs în localitatea Crevedia, județul Dâmbovița.

(2) Transportul produselor până la locul de destinație indicat de Instituția Prefectului — județul Dâmbovița se efectuează cu mijloace de transport puse la dispoziție de Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale.

(3) Distribuirea ajutorului prevăzut la alin. (1) se realizează de Comitetul Județean pentru Situații de Urgență, prin grija Instituției Prefectului — Județul Dâmbovița, în limita numărului maxim prevăzut în anexă, care poate fi diminuat în funcție de necesarul reevaluat de către Instituția Prefectului — Județul Dâmbovița.

Art. 2. — Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale scade din gestiune, la prețurile de înregistrare, prin debitarea contului 6890100 „Cheltuieli privind rezerva de stat”, cantitățile de produse aprobate a fi scoase din

rezervele de stat potrivit prezentei hotărâri, cu datele din avizele de expediție și procesele-verbale de predare-primire semnate de persoanele împuternicite desemnate de Instituția Prefectului — Județul Dâmbovița.

Art. 3. — Cheltuielile pentru intervenția operativă privind transportul, precum și orice alte cheltuieli ocazionate de îndeplinirea acțiunii de livrare a produselor, prevăzute la art. 1 alin. (1), se suportă din veniturile proprii ale Activității pentru intervenții operative și reîntregirea stocurilor diminuate, înființată pe lângă Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale și pe lângă fiecare unitate teritorială, conform art. 1 alin. (2) lit. b) din Hotărârea Guvernului nr. 598/2014 privind înființarea pe lângă Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale și pe lângă fiecare unitate teritorială a unor activități finanțate integral din venituri proprii, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 4. — (1) Documentele justificative privind distribuirea produselor se păstrează la Instituția Prefectului — Județul Dâmbovița, în vederea punerii lor la dispoziția organelor de control abilitate.

(2) După restabilirea stării de normalitate, produsele rămân la dispoziția Instituției Prefectului — Județul Dâmbovița și urmează a fi folosite pentru protecția populației afectate, în cazul apariției altor situații de urgență pe raza județului ori în proximitatea acestuia, cu menținerea destinației produselor acordate ca ajutor umanitar intern de urgență, cu titlu gratuit, din rezervele de stat.

Art. 5. — Fondurile necesare reîntregirii stocurilor rezervă de stat diminuate cu cantitățile prevăzute în anexă se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Secretariatului General al Guvernului — Administrația Națională a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale, în limita sumei de 1.036.444,78 lei, inclusiv taxa pe valoarea adăugată.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor interne,
Marian-Cătălin Predoiu
p. Secretarul general al Guvernului,
Mihnea-Claudiu Drumea
Președintele Administrației Naționale
a Rezervelor de Stat și Probleme Speciale,
Georgian Pop
Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș

București, 23 noiembrie 2023.
Nr. 1.162.

ANEXĂ

LISTA

produselor scoase din rezervele de stat și acordate ca ajutoare umanitare interne de urgență, cu titlu gratuit, pentru protecția populației afectate de incendiul produs în localitatea Crevedia, județul Dâmbovița

Nr. crt.	Produsul	U.M.	Cantitatea	Valoarea fără TVA (lei)	Valoarea cu TVA (lei)
0	1	2	3	4	5
1	Construcție ușoară din elemente modulate	buc.	12	285.660,00	339.935,40
2	Construcție ușoară din elemente modulate — grup sanitar	buc.	7	516.950,00	615.170,50
3	Paturi	buc.	48	14.400,00	17.136,00
4	Saltele pat	buc.	48	10.176,00	12.109,44
5	Pături (pleduri)	buc.	96	17.280,00	20.563,20
6	Cearșafuri pat	buc.	192	12.480,00	14.851,20
7	Pernă	buc.	48	2.256,00	2.684,64
8	Fete pernă	buc.	192	5.760,00	6.854,40
9	Aragaz cu butelie	cpl.	12	6.000,00	7.140,00
TOTAL GENERAL				870.962,00	1.036.444,78

GUVERNUL ROMÂNIEI

HOTĂRÂRE

privind modificarea datelor de identificare și a codului de clasificare și actualizarea valorii de inventar ale unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, și trecerea acestuia în domeniul public al orașului Borșa, precum și modificarea anexei nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului

Având în vedere prevederile art. 21 și 22 din Ordonanța Guvernului nr. 81/2003 privind reevaluarea și amortizarea activelor fixe aflate în patrimoniul instituțiilor publice, aprobată prin Legea nr. 493/2003, cu modificările și completările ulterioare, în temeiul art. 108 din Constituția României, republicată, și al art. 288 alin. (1) și art. 292 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul administrativ, cu modificările și completările ulterioare, precum și al art. 869 din Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

Guvernul României adoptă prezenta hotărâre.

Art. 1. — Se aprobă modificarea datelor de identificare și a codului de clasificare și actualizarea valorii de inventar ale unui bun imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, conform anexei nr. 1.

Art. 2. — Se aprobă trecerea imobilului prevăzut la art. 1, având datele de identificare prevăzute în anexa nr. 2, din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, în domeniul public al orașului Borșa, județul Maramureș, cu destinația de sediu pentru structurile specifice proprii, Biblioteca orașenească Borșa, Muzeul Borșa și Serviciul public Salvamont Borșa și/sau pentru alte activități specifice de interes local, în funcție de nevoile identificate de administrația publică locală.

Art. 3. — Predarea-preluarea bunului imobil prevăzut în anexa nr. 2 se face pe bază de protocol încheiat între părțile interesate, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei hotărâri.

Art. 4. — Se modifică poziția nr. MF 27498 din anexa nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006 pentru aprobarea inventarului centralizat al bunurilor din domeniul public al statului, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 5. — Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca își va actualiza în mod corespunzător datele din evidența cantitativ-valorică și, împreună cu Ministerul Finanțelor, va opera modificările corespunzătoare în anexa nr. 9 la Hotărârea Guvernului nr. 1.705/2006, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 6. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezenta hotărâre.

PRIM-MINISTRU
ION-MARCEL CIOLACU

Contrasemnează:
Ministrul finanțelor,
Marcel-Ioan Boloș
Ministrul dezvoltării,
lucrărilor publice și administrației,
Adrian-Ioan Veștea

București, 23 noiembrie 2023.
Nr. 1.164.

ANEXA Nr. 1

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunului imobil aflat în domeniul public al statului și în administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, ale cărui date de identificare și cod de clasificare se modifică și a cărui valoare de inventar se actualizează

Nr. M.F.	Codul de clasificare înainte de actualizare	Codul de clasificare actualizat	Denumirea	Adresa	Elementele-cadru de descriere tehnică	Persoana juridică la care se află în administrare	Valoarea de inventar înainte de actualizare — lei —	Valoarea de inventar actualizată — lei —
1	2	3	4	5	6	7	8	9
27498	8.29.06	8.29.08	Clădire (fost sediu A.F.P. Borșa) și teren aferent	Orașul Borșa, Str. Libertății nr. 44, județul Maramureș	Teren în suprafață de 304 mp și clădire construită în anul 1965, cu suprafața construită de 235 mp și suprafața desfășurată de 705 mp, regim de înălțime: P + E + M, intabulat în CF 54432 Borșa	Statul român, în administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca CUI 4426336	Total: 520.000	Total: 1.010.156

ANEXA Nr. 2

DATELE DE IDENTIFICARE

ale bunului imobil care trece din domeniul public al statului și din administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, în domeniul public al orașului Borșa

Nr. M.F.	Codul de clasificare	Denumirea bunului imobil	Adresa	Elementele-cadru de descriere tehnică	Persoana juridică din al cărei domeniu public trece	Valoarea de inventar
0	1	2	3	4	5	7
27498	8.29.08	Clădire (fost sediu A.F.P. Borșa) și teren aferent	Orașul Borșa, Str. Libertății nr. 44, județul Maramureș	Teren în suprafață de 304 mp și clădire construită în anul 1965, cu suprafața construită de 235 mp și suprafața desfășurată de 705 mp, regim de înălțime: P + E + M, intabulat în CF 54432 Borșa	Statul român, din administrarea Ministerului Finanțelor — Agenția Națională de Administrare Fiscală, prin Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca CUI 4426336	Orașul Borșa, județul Maramureș CIF 3627544 Total: 1.010.156 lei

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ PENTRU RESURSE MINERALE

ORDIN

privind transferul drepturilor dobândite și al obligațiilor asumate stabilite prin licențele de concesiune nr. 1.571/2000, nr. 1.573/2000, nr. 1.575/2000 și nr. 1.577/2000 a activității miniere de exploatare a huilei din perimetrele Lonea, Livezeni, Vulcan și Lupeni Nord, județul Hunedoara, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 318/2004

Având în vedere:

— art. 24 alin. (1) și (9) din Legea minelor nr. 85/2003, cu modificările și completările ulterioare;

— art. 109—113 din Normele pentru aplicarea Legii minelor nr. 85/2003, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1.208/2003, cu modificările ulterioare;

— Referatul Direcției generale gestionare, evaluare și concesionare resurse/rezerve minerale. Integrare europeană nr. 301.177 din 16.11.2023,

în temeiul art. 4 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 1.419/2009 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Resurse Minerale, cu modificările ulterioare,

președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă transferul drepturilor dobândite și al obligațiilor asumate stabilite prin licențele de concesiune nr. 1.571/2000, nr. 1.573/2000, nr. 1.575/2000 și nr. 1.577/2000 a activității miniere de exploatare a huilei din perimetrele Lonea, Livezeni, Vulcan și Lupeni Nord, județul Hunedoara, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 318/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 253 din 23 martie 2004, încheiate între Agenția Națională pentru Resurse Minerale și

Societatea Complexul Energetic Hunedoara — S.A. — în insolvență, având număr de înregistrare la registrul comerțului J20/994/2012, cod unic de înregistrare 30855230, către Societatea Complexul Energetic Valea Jiului — S.A., având număr de înregistrare la registrul comerțului J20/999/2012, cod unic de înregistrare 30859649.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și intră în vigoare la data publicării.

Președintele Agenției Naționale pentru Resurse Minerale,

Alexandru Petrescu

București, 17 noiembrie 2023.

Nr. 328.

AUTORITATEA VAMALĂ ROMÂNĂ

ORDIN

privind aprobarea modelului și conținutului formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române

În temeiul prevederilor art. 2 alin. (5) din Legea nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative,

în baza dispozițiilor art. 342 alin. (3) din Legea nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare,

în conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare,

în baza avizului Ministerului Finanțelor comunicat prin Adresa nr. 743.324 din 20.11.2023,

președintele Autorității Vamale Române emite următorul ordin:

Art. 1. — Se aprobă modelul și conținutul formularului tipizat „Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6, destinat utilizării în activitatea de control a inspectorilor vamali din cadrul Autorității Vamale Române, prevăzut în anexa nr. 1.

Art. 2. — Caracteristicile de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului tipizat menționat la art. 1 sunt prevăzute în anexa nr. 2.

Art. 3. — Formularul prevăzut la art. 1 are regim special și se tipărește prin unități specializate, pe baza comenzilor primite din partea Autorității Vamale Române.

Art. 4. — Anexele nr. 1 și 2 fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 5. — Direcția generală proceduri vamale și în domeniul produselor accizabile, Direcția generală managementul riscului și investigații vamale, Direcția generală coordonare control vamal, Direcția juridică, Direcția buget și contabilitate, Direcția achiziții, investiții și administrare servicii, direcțiile regionale vamale și birourile vamale din cadrul Autorității Vamale Române vor duce la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 6. — Prezentul ordin intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Președintele Autorității Vamale Române,

Ion Cupă

București, 20 noiembrie 2023.

Nr. 3.660.

AUTORITATEA VAMALĂ ROMÂNĂ
DIRECȚIA/BIROUL VAMAL*) .....

Regim special
Ex. ....

PROCES-VERBAL
seria AVR nr. ....
de constatare și sancționare a contravențiilor

încheiat astăzi, ... luna ..... anul .....,
în localitatea ....., județul/sectorul .....

Subsemnatul(ții), ..., având funcția(ile) de ..... la .....,
în temeiul prevederilor Legii nr. 268/2021 pentru înființarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea unor acte normative,
ale Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare, și ale Hotărârii Guvernului
nr. 237/2022 privind organizarea și funcționarea Autorității Vamale Române și pentru modificarea pct. 1 de la lit. C din cadrul anexei
nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 791/2009 privind condițiile pentru certificarea aeroporturilor civile internaționale sau deschise
traficului aerian internațional, cu modificările ulterioare, în baza ordinului de control ..... și a legitimațiilor de control cu
numerele ....., eliberate de Autoritatea Vamală Română, în urma controlului efectuat în ziua ..... luna ..... anul ....., ora .....,
la ..... din ....., str. .... nr. ...., bl. ...., sc. ...., et. ...., ap. ....,
sectorul/județul ....., cod de identificare fiscală/CNP ....., am constatat:

La data(ele) de mai jos au fost săvârșite următoarele fapte:

- [1].....
.....
[2].....
.....
[3].....
.....

Faptele de mai sus constituie contravenții prevăzute la

[1] art. .... alin. .... lit. .... din .....

[2] art. .... alin. .... lit. .... din .....

[3] art. .... alin. .... lit. .... din .....

De săvârșirea acestor fapte se face vinovat contravenientul**) ....., numele/prenumele .....,
născut(ă) la data de ....., ocupația ....., locul de muncă ....., domiciliat(ă) în ....., str. ....
nr. ...., bl. ...., sc. ...., ap. ...., județul/sectorul ....., legitimat(ă) cu ..... seria ..... nr. ...., eliberat(ă) de .....
la data ....., CNP .....

Pentru contravenient cetățean străin sau cetățean român cu domiciliul în străinătate se completează: pașaport seria .....
nr. ...., statul emitent ....., data eliberării .....

Pentru contravenient minor se înregistrează numele, prenumele și domiciliul părinților sau altor reprezentanți ori ocrotitori
legali ai acestuia:.....

Față de contravențiile săvârșite se aplică următoarele sancțiuni:

—A. Contravenientul ..... se amendează cu:

[1] ..... lei conform art. .... alin. .... lit. .... din .....

[2] ..... lei conform art. .... alin. .... lit. .... din .....

[3] ..... lei conform art. .... alin. .... lit. .... din .....

în sumă totală de ..... lei.

Inspectori vamali,

Martori***),

Contravenient,

NOTĂ:

În cazul în care, la unele rubrici, spațiul alocat este insuficient, se continuă scrierea separat în trei exemplare semnate de
toate părțile, pe fiecare pagină, acestea constituind anexă, parte integrantă a prezentului proces-verbal de constatare și sancționare
a contravențiilor.

Amenda/Amenzile a/au fost achitata/e cu chitanța seria ..... nr. ...., data .....

Amenda/Amenzile se va/vor achita în contul nr. ...., deschis la .....

În conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu
modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenientul poate achita, în termen
de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din minimumul amenzii prevăzute de actul normativ
prin care este/sunt sancționată/sancționate contravenția/contravențiile de la punctul/punctele .....,
respectiv suma de ..... lei, iar o copie a documentului de plată se va depune sau se va transmite prin poștă recomandată,
la sediul agentului constator din .....

*) Se va menționa direcția generală din cadrul Autorității Vamale Române/direcția regională vamală/biroul vamal din care face parte agentul constator.

**) Pentru contravenient persoană juridică se trec denumirea și sediul social, codul de identificare fiscală (CIF), numărul de înmatriculare la oficiul
registrului comerțului și datele complete de identificare ale persoanei care o reprezintă.

***) Se vor înscrie semnătura și datele complete privind identitatea martorilor.

În situația în care contravenientul nu va achita amenda (amenzile) în termen de 15 zile de la data comunicării procesului-verbal, se va proceda, în condițiile legii, la executarea silită.

B. Sancțiuni complementare

În conformitate cu art. .... alin. .... lit. .... pct. .... din ..... se confiscă de la contravenient următoarele bunuri/sume destinate, folosite sau rezultate din săvârșirea faptei prezentate la punctul [ ] .....

C. Alte sancțiuni complementare

În conformitate cu art. .... alin. .... lit. .... pct. .... din ..... se dispun următoarele:

Pentru fapta de la punctul [ ] .....

Precizări cu privire la măsuri de conservare sau valorificare: .....

Bunurile/Sumele confiscate aparțin****): .....

D. Alte mențiuni: Contravenientul a luat cunoștință că are dreptul la obiecții și nu a formulat/a formulat obiecții:*****) .....

În conformitate cu prevederile Ordonanței Guvernului nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 180/2002, cu modificările și completările ulterioare, împotriva prezentului proces-verbal care ține loc și de înștiințare de plată se poate face plângere în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării la judecătoria în a cărei circumscripție a fost săvârșită contravenția ori la judecătoria în a cărei rază teritorială își are domiciliul sau sediul contravenientul.

Întocmit în 3 exemplare, din care un exemplar s-a înmănat astăzi, .../sau se va comunica contravenientului în cel mult două luni de la data încheierii.

Inspectori vamali,

Martori***),

Contravenient,

(Am primit un exemplar al P.V.C.S.C.)

Datele dumneavoastră cu caracter personal sunt prelucrate de către Autoritatea Vamală Română (A.V.R.) în conformitate cu prevederile legislației naționale ce reglementează domeniul specific de activitate. Scopul prelucrării este constatarea și sancționarea contravențiilor.

Datele pot fi divulgate destinatarilor sau terților numai în conformitate cu dreptul Uniunii Europene sau dreptul intern și sunt stocate atât timp cât este necesar pentru îndeplinirea obligațiilor legale și atribuțiilor instituite în sarcina noastră în raport cu persoana dumneavoastră, după care vor fi arhivate potrivit legislației aplicabile.

Potrivit dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), persoanele ale căror date cu caracter personal sunt prelucrate de către A.V.R. beneficiază de dreptul de acces, de rectificare, de ștergere a datelor cu caracter personal, dreptul de restricționare a prelucrării, dreptul de a se opune prelucrării, dreptul de a-și retrage consimțământul în orice moment, precum și dreptul de a depune plângere către Autoritatea Națională de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal.

Exercitarea drepturilor se poate face printr-o cerere depusă personal sau trimisă prin poștă la sediul A.V.R. din municipiul București, str. Alexandru Ivasiuc nr. 34—40, bl. 5, sectorul 6, cod poștal 060305, sau la adresa de e-mail: vama@customs.ro

Formular aprobat prin Ordinul președintelui Autorității Vamale Române nr. 3.660/2023

Cod: M.F.-D.G.V. 56-2-6

****) Dacă bunurile nu aparțin contravenientului se vor menționa, dacă este posibil, datele de identificare ale proprietarului sau se vor preciza motivele pentru care identificarea nu a fost posibilă.

*****) Se solicită contravenientului să scrie obiecțiile sau să scrie că nu are obiecții. În caz de refuz al contravenientului, inspectorii vamali vor menționa în scris refuzul contravenientului de a se conforma acestei cerințe.

ANEXA Nr. 2

C A R A C T E R I S T I C I L E

**de tipărire, modul de difuzare, de utilizare și de păstrare a formularului
„Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor”, cod M.F.-D.G.V. 56-2-6**

1. Denumire: Proces-verbal de constatare și sancționare a contravențiilor
2. Cod: M.F.-D.G.V. 56-2-6
3. Format: A4/t2
4. Caracteristici de tipărire:
  - se tipărește pe ambele fețe, în 3 exemplare (negru, roșu și verde);
  - este inseriat și numerotat;
  - se broșează în carnete de câte 150 de file (50 de seturi).
5. Se difuzează gratuit.
6. Se utilizează la constatarea unor fapte de care se face vinovat contravenientul și la stabilirea sancțiunilor prevăzute de lege.
7. Se întocmește în 3 exemplare de agentul constatator.
8. Circulă și se arhivează:
  - exemplarul 1 (negru) la organul fiscal cu atribuții de evidență și colectare a creanțelor statului competent;
  - exemplarul 2 (roșu) la contravenient;
  - exemplarul 3 (verde) la agentul constatator.

MINISTERUL EDUCAȚIEI

ORDIN**privind aprobarea programelor pentru susținerea examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar**

În conformitate cu prevederile art. 121 alin. (3) și ale art. 248 alin. (6) din Legea învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 6 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 277/2020 privind organizarea și funcționarea Centrului Național de Politici și Evaluare în Educație,

în baza dispozițiilor art. 7 ale Metodologiei-cadru de organizare și desfășurare a examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, aprobată prin Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 5.434/2020, cu modificările și completările ulterioare,

având în vedere prevederile art. 4 din Ordinul ministrului educației nr. 6.072/2023 privind aprobarea unor măsuri tranzitorii aplicabile la nivelul sistemului național de învățământ preuniversitar și superior,

ținând cont de Referatul de aprobare nr. 3.802 din 2.11.2023,

în temeiul art. 13 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 369/2021 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul educației emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă programele pentru susținerea examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, valabile începând cu sesiunea 2024, prevăzute în anexa nr. 1*), care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Disciplinele examenului național pentru definitivare în învățământul preuniversitar pentru care sunt aprobate programele din anexa nr. 1 sunt cuprinse în anexa nr. 2*), care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 3. — Direcția generală învățământ preuniversitar, Direcția generală minorități și relația cu Parlamentul din cadrul Ministerului Educației, Direcția generală management resurse umane și rețea școlară, Centrul Național de Politici și Evaluare în Educație și inspectoratele școlare duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul educației,
Gigel Paraschiv,
secretar de stat

București, 16 noiembrie 2023.
Nr. 6.663.

*) Anexele nr. 1 și 2 se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1067 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul din șos. Panduri nr. 1, bloc P33, parter, sectorul 5, București.

★

RECTIFICĂRI

În cuprinsul Ordinului ministrului educației nr. 5.657/2023 privind acordarea autorizației de funcționare provizorie pentru unitatea de învățământ preuniversitar de stat Centrul Școlar de Educație Incluzivă din municipiul Baia Mare, județul Maramureș, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 882 din 2 octombrie 2023, se face următoarea rectificare:

— la art. 5, în loc de: „... *Inspectoratul Școlar Județean Suceava*...” se va citi: „... *Inspectoratul Școlar Județean Maramureș*...”.

★

În cuprinsul Ordinului ministrului educației nr. 5.973/2023 privind acordarea acreditării pentru unitatea de învățământ preuniversitar particular Grădinița cu Program Normal și Prelungit „Veverița Jucăușă” din municipiul București, sectorul 2, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 839 din 18 septembrie 2023, se face următoarea rectificare:

— la art. 8, în loc de: „*S.C. Veverița Veselă — S.R.L. ...*” se va citi: „*S.C. Veverița Jucăușă — S.R.L. ...*”.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro>, secțiunea Publicări.

